

Otizm Spektrum Bozukluk Nedir?

Otizm Spektrum Bozuklukları (OSB) çocukluk çağı nöro gelişimsel bozuklukları içinde yer alan bir klinik tanı grubudur. Belirtileri erken çocukluk çağında başlamakta olup, sosyal-iletişimsel alanda belirgin yetersizlikler ve sınırlı, tekrarlayıcı davranışlar ve ilgi alanları ile seyreden bir bozukluktur.

Eğer çocuğunuz:

- Başkalarıyla göz teması kurmuyorsa
- İsmi söylediğinizde bakmıyorsa,
- Söyleneni işitmiyor gibi davranıyorsa,
- Parmağıyla ile istediği şeyi göstermiyorsa,
- Oyuncaklarla oynamayı bilmiyorsa,
- Akranlarının oynadığı oyunlara ilgi göstermiyorsa,
- Bazı sözleri tekrar tekrar ve ilişkisiz ortamlarda söylüyorsa,
- Konuşmada akranlarının gerisinde kalmışsa,
- Sallanmak, çırpınmak gibi garip hareketleri varsa,
- Aşırı hareketli, hep kendi bildiğince davranıyorsa,
- Gözleri bir şeye takılıp kalıyorsa,
- Bazı eşyaları döndürmek, sıraya dizmek gibi sıra dışı hareketler yapıyorsa,
- Günlük yaşamındaki düzen değişikliklerine aşırı tepki veriyorsa, otizm açısından değerlendirme yapmak gerekir.

Otizm Spektrum Bozukluğu Tanısı Nasıl ve Kimler Tarafından Konur?

Otizmli bireyler klinik değerlendirme yoluyla çocuk psikiyatristleri tarafından tanınırlar. Otizm Spektrum Bozukluklarının 5 alt kategorisi bulunur. (Asperger Sendromu, Klasik Otizm, Atipik Otizm, Rett Sendromu, Çocukluk Dezentegrafik Bozukluk)

Otizm Spektrum Bozukluğunun Tedavisi Var mıdır?

Bugün sahip olunan bilgilerle, otizm spektrum bozukluğunun ilaçla tedavisi mümkün değildir. Ancak, otizm spektrum bozukluğunun belirtileri erken yaşta başlanılan yoğun eğitim desteğiyle azaltılabilir. Yapılan birçok çalışma sonucunda en iyi tedavinin “eğitim” olduğunu ortaya koymuştur.

AİLELER OTİZMLİ ÇOCUKLARINA NASIL YAKLAŞMALIDIR?

Çocuğu uzun süre kendi haline bırakmadan, televizyon izletmeden, oyun oynamak, aktiviteler yapmak ve sürekli konuşarak iletişim kurmak önemlidir.

Çocuğunuza sürekli ismiyle seslenin, eğilip göz hizasına inip seslenmeye çalışın, bazen elinizde ses çıkaran bir nesne olsun, bu nesneyi göz hizasına getirerek, ismi ile seslenin, baktığında alkışlayın, sevdiği bir yiyecek verin.

Basit komutları öğretmeye çalışın. Çocuğun yavaş ilerleyeceğini unutmayın ve sabırlı olun.

Çocuk bir komutu öğrendikten sonra başka bir komutun öğretim aşamasına geçin (gel, tut, al vb.).

Çocukla gün içinde sık sık oyun oynayın. Basit oyunlar oynamaya çalışın. Oyun oynarken abartılı sesler ve abartılı yüz ifadeleri kullanın. Örneğin arabaları çarpıştırırken yüksek şekilde araba sesi çıkartın ya da

top oynarken çocuk topu size atarsa “yaşasın” diye sevincinizi çok belli eden ifadeler kullanın.

Çocuğunuz toplumdaki soyutlamayın. Dışarıda

geçirdiği vakitlerde pek çok sosyal beceri kazanabilir.

Otizmli bireylerin aileleriyle bir araya gelin. Diğer ailelerin desteğiyle bazı sorunların üstesinden gelmek kolaylaşır.

Otizmli Çocuğun Bilmenizi İsteyeceğı

10 Şey

1. Ben Otizm'i olan bir çocuğum. "Otistik" değilim. Otizm karakterimin sadece bir bölümüdür.

2. Duyusal algılarım farklıdır. Gündelik yaşam içerisinde sizin çoğunlukla fark etmediğiniz kokular, sesler, tatlar, gürültüler, temaslar benim için çok rahatsız edici olabilir. İçine kapalı ya da kavgacı görünebilirim ama aslında bu kendimi koruduğum anlamına gelir.

3. "Yapmam" (Yapmamayı seçiyorum) ve "Yapamam" (Yapmayı beceremiyorum) arasındaki farkı dikkate almayı unutmayın. Komutlarınızı dinlemediğimi sanmayın. Sizi anlamıyor olabilirim. Bana diğer odadan seslendiğinizde duyduğum sadece "^/^'/(%&'(+&'(" olabilir. Bunun yerine yanıma gelin ve basit kelimeler seçerek benimle direkt konuşun.

4. Somut düşünürüm. Dili sadece sözcüklerin anlamına göre yorumlarım. "Koşturmayı bırak" yerine "Arkandan atlı mı kovalıyor" dersiniz aklım karışır.

5. Sınırlı sözcük dağarcığıma karşı anlayışlı olun. Duygularımı tarif etmek için doğru kelimeleri bilmiyorsam ihtiyaç duyduğum şeyi size anlatmak benim için oldukça zorlaşabilir.

6. Otizmin benim tüm yönlerimi ifade ettiğini düşünmeyin. Yapamadıklarım yerine yapabildiklerime odaklanın ve bunlar üzerinde bir şeyler inşa etmeye çalışın.

7. Lütfen beni koşulsuzca sevin. "Keşke şöyle olsaydı", "Keşke bunu yapabilseydi" türden düşünceleri kafanızdan uzaklaştırın.

8. Sosyalleşme konusunda bana yardım edin. Dışarıdan bakıldığında parktaki çocuklarla oynamak istemediğimi düşünebilirsiniz. Oysa bazen bunu nasıl yapacağımı -yani onlarla nasıl konuşmaya başlayıp oyunlarına katılabileceğimi- bilmiyor olabilirim.

9. Öfke nöbetlerimi tetikleyen şeyleri bulmaya çalışın.

10. Sabır, sabır, sabır... Otizme bir eksiklik olarak değil, farklı bir durum olarak bakmaya çalışın. Evet, sohbet sırasında gözlerinize bakmıyor olabilirim. Ama yalan söyleyemediğimi, oyunlarda hile yapmadığımı, arkadaşlarımla dalga geçmediğimi, insanlara önyargılarla yaklaşmadığımı hiç fark etmediniz mi?

Hemen üzölmeyin.
Çünkü otizm
bir hastalık
değildir.

Kaynaklar: <http://www.tohumotizm.org.tr/>

https://orgm.meb.gov.tr/kitaplar/otizimli_cocuk_aile_el_kitabi

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

Tel: 0 (284) 712 5155

<https://kesanram.meb.k12.tr/>

**Özel Eğitim
Hizmetleri
Bölümü**